ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 169, Φεβρουάριος 2010

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η ΓΣΕΕ, στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου για τις αλλαγές στο φορολογικό σύστημα, καταθέτει τις προτάσεις της για τη διαμόρφωση ενός προοδευτικού, κοινωνικά δίκαιου και αναπτυξιακού φορολογικού συστήματος, με αποκλειστικό στόχο την προάσπιση και την εξυπηρέτηση των οικονομικών συμφερόντων των μισθωτών και των συνταξιούχων, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αναπτυξιακής προοπτικής της χώρας.

Το φορολογικό σύστημα της χώρας μας χρειάζεται ριζική μεταρρύθμιση, ώστε να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο δημοσιονομικής και αναδιανεμητικής πολιτικής, και να ενισχυθεί ο αναπτυξιακός και κοινωνικός ρόλος του. Η σημερινή δομή του έχει καταστήσει τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους βασικά φορολογικά υποζύγια, υπονομεύοντας την κοινωνική συνοχή. Η άδικη και άνιση κατανομή του φορολογικού βάρους ενισχύει τους πρωτογενείς μηχανισμούς άνισης κατανομής τους εισοδήματος και διευρύνει την οικονομική και κοινωνική ανισότητα στη χώρα μας σε βάρος των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Τις προτάσεις της ΓΣΕΕ για την φορολογική μεταρρύθμιση δημοσιεύουμε στο παρόν τεύχος της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι θέσεις της ΓΣΕΕ για την χρηματοδότηση του ασφαλιστικού συστήματος με στόχο την ανεύρεση νέων πόρων για την αποκατάσταση του απωλεσθέντος αποθεματικού κεφαλαίου της κοινωνικής ασφάλισης στη χώρα μας. Τέλος η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ παρουσιάζει τις δραστηριότητες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Α. Παρατηρήσεις επί του Ισχύοντος Φορολογικού Συστήματος

Η **ΓΣΕΕ**, στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος, αλλά και της τρέχουσας δημοσιονομικής κρίσης, καταθέτει τις προτάσεις της για τη διαμόρφωση ενός προοδευτικού, κοινωνικά δίκαιου και αναπτυξιακού φορολογικού συστήματος, με αποκλειστικό στόχο την προάσπιση και την εξυπηρέτηση των οικονομικών συμφερόντων των μισθωτών και των συνταξιούχων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το φορολογικό σύστημα της χώρας μας χρειάζεται ριζική μεταρρύθμιση, ώστε να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο δημοσιονομικής και αναδιανεμητικής πολιτικής, και να ενισχυθεί ο αναπτυξιακός και κοινωνικός ρόλος του. Η σημερινή δομή του έχει καταστήσει τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους βασικά φορολογικά υποζύγια, υπονομεύοντας την κοινωνική συνοχή. Η άδικη και άνιση κατανομή του φορολογικού βάρους ενισχύει τους πρωτογενείς μηχανισμούς άνισης κατανομής τους εισοδήματος και διευρύνει την οικονομική και κοινωνική ανισότητα στη χώρα μας σε βάρος των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Αναλύοντας τα στατιστικά στοιχεία φορολογίας της ελληνικής οικονομίας καταλήγουμε στις εξής σημαντικές διαπιστώσεις:

α) Τα φορολογικά έσοδα ως % του ΑΕΠ σημειώνουν αξιοσημείωτη μείωση, ενώ υπολείπονται του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ. Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι, το ποσοστό των άμεσων και έμμεσων φόρων στο ΑΕΠ το 2008 ήταν από τα χαμηλότερα στην ΕΕ. Οι στατιστικές αυτές αποτυπώνουν ότι η πραγματική αιτία της δημοσιονομικής ανισορροπίας και των ελλειμμάτων στην Ελλάδα βρίσκεται στο σκέλος των εσόδων και όχι των δαπανών, όπως ισχυρίζονται συντηρητικές και νεοφιλελεύθερες φωνές στο εσωτερικό της χώρας και στους κύκλους της ΕΕ. Η διαπίστωση αυτή δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση ότι δεν πρέπει να υπάρξει μείωση της σπατάλης και δημόσιος προβληματισμός ως προς το ύψος και κυρίως τη διάρθρωση και την αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και της συμβολής τους στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη τη χώρας.

β) Η διάρθρωση των φορολογικών εσόδων αποκαλύπτει ότι οι έμμεσοι φόροι

εξακολουθούν να αποτελούν τη βασική πηγή των δημόσιων εσόδων. Τα έσοδα από τους άμεσους φόρους ως % του ΑΕΠ είναι από τα χαμηλότερα στην ΕΕ, ενώ αξιοσημείωτη είναι η διεύρυνση της διαφοράς με το μέσο όρο της ΕΕ. Η ανισορροπία αυτή αποτελεί στίγμα για την προοδευτικότητα του ελληνικού φορολογικού συστήματος. Ειδικότερα, από την επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων που αφορούν τους άμεσους και έμμεσους φόρους προκύπτουν τα εξής: οι άμεσοι φόροι στην Ελλάδα αντιστοιχούσαν στο 8% το ΑΕΠ το 2004 και στο 7.7 % του ΑΕΠ το 2008, ενώ στην ΕΕ-15 ήταν 11.3% κι 12.2% αντίστοιχα. Οι έμμεσοι φόροι στην Ελλάδα ήταν 11, 6% του ΑΕΠ το 2004 και 12.3% το 2008, ενώ στην ΕΕ-15 ήταν 13.2% και 13% αντίστοιχα. Οι έμμεσοι φόροι στην Ελλάδα ως ποσοστό του συνόλου των άμεσων και έμμεσων φόρων από 59.2% το 2004 αυξήθηκαν σε 61.8% το 2008, ενώ στην ΕΕ-15 μειώθηκαν από 53.9% το 2004 σε 51.6% το 2008. Η μείωση της έμμεσης φορολογίας και η αύξηση της άμεσης φορολογίας αποτελεί πάγιο και διαχρονικό αίτημα του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος και βρίσκεται στο επίκεντρο των θέσεων και διεκδικήσεων της ΓΣΕΕ για ένα δικαιότερο φορολογικό σύστημα.

γ) Η ανάλυση της διάρθρωσης της άμεσης φορολογίας είναι επίσης αποκαλυπτική του μεγάλου ελλείμματος δικαιοσύνης του φορολογικού συστήματος, αλλά και των πραγματικών διαρθρωτικών αιτιών της εύθραυστης και ελλειμματικής κατάστασης του δημοσιονομικού συστήματος της οικονομίας. Το φορολογικό βάρος που κατανέμεται στα φυσικά πρόσωπα είναι μεγαλύτερο εκείνου των νομικών προσώπων, ενώ το πιο εντυπωσιακό είναι ότι κατανέμεται άδικα σε βάρος κυρίως των εργαζομένων, αλλά και των μεσαίων εισοδημάτων. Ειδικότερα, η πραγματική φορολογική επιβάρυνση των επιχειρηματικών κερδών και των εισοδημάτων από κεφάλαιο μειώθηκε από 19.9% το 2000 σε 15.9% το 2006. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις η μείωση ήταν από 29.9% το 2000 σε 18.6% το 2006. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο αντίστοιχος συντελεστής φορολογικής επιβάρυνσης στην ΕΕ-25 το 2006 ήταν 28.7%. Αντίθετα, η πραγματική φορολογική επιβάρυνση της εργασίας το 2000 ανερχόταν σε 34.5% και το 2006 αυξήθηκε σε 35.1%, ενώ την ίδια χρονιά στην ΕΕ-25 ήταν 36.4%.

δ) Αν λάβουμε υπόψη την απουσία τιμαριθμικής προσαρμογής των φορολογικών κλιμακίων και του αφορολογήτου ορίου και συνεκτιμήσουμε την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, τότε φόροι και ασφαλιστικές εισφορές απορροφούν ένα μεγάλο μέρος του εισοδήματος των μισθωτών και συρρικνώνουν την αγοραστική ικανότητα τους, υποβαθμίζοντας το βιοτικό τους επίπεδο, χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα λόγω της χαμηλής ποιότητας των δημόσιων αγαθών. Οι προαναφερόμενες στατιστικές διαπιστώσεις αποκαλύπτουν επίσης την κοινωνική βάση της φοροδιαφυγής και φοροκλοπής που εντοπίζεται στις μη μισθωτές ομάδες του πληθυσμού (βιομήχανοι, έμποροι, εισοδηματίες, ελεύθεροι επαγγελματίες), που αποτελούν και την κοινωνική

βάση της δημοσιονομικής κρίσης της οικονομίας μας.

Β. Οι Κεντρικοί Στόχοι των Προτάσεων τη ΓΣΕΕ

Η ΓΣΕΕ θεωρεί θεμελιακούς τους ακόλουθους τρεις στόχους για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος:

Πρώτον, τη διαμόρφωση ενός δίκαιου φορολογικού συστήματος. Η σημερινή δημοσιονομική κρίση αποτυπώνει σε σημαντικό βαθμό την αποτυχία του φορολογικού συστήματος να είναι δίκαιο. Η παραοικονομία, η τεράστια φοροδιαφυγή και φοροκλοπή, οι προκλητικές και οικονομικά αναποτελεσματικές φοροαπαλλαγές, η μεγάλη ανισότητα στη κατανομή του φορολογικού βάρους, η άνιση σχέση άμεσων/έμμεσων φόρων αποτελούν θεμελιακή αιτία της δραματικής υστέρησης των φορολογικών εσόδων έναντι της εξέλιξης των δαπανών. Η δημοσιονομική αυτή ανισορροπία αποτελεί τη βασική διαρθρωτική αιτία του δημόσιου ελλείμματος και χρέους. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, στην περίπτωση της χώρας μας, ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, το οποίο συνεπάγεται σημαντική αύξηση των φορολογικών εσόδων, αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία συνθηκών διατηρήσιμης και, κυρίως, κοινωνικά αποδεκτής δημοσιονομικής εξυγίανσης και σταθερότητας. Συντηρητικές/νεοφιλελεύθερες πολιτικές δημοσιονομικής λιτότητας, που επικεντρώνονται αποκλειστικά στην περικοπή των δημόσιων δαπανών, στερούνται πραγματισμού, δεν μπορούν να αποκαταστήσουν τη δημοσιονομική ισορροπία και θα οδηγήσουν την οικονομία στην επόμενη δημοσιονομική κρίση με τεράστιο κοινωνικό κόστος.

Δεύτερον, η μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος πρέπει να συμβάλει στη διαμόρφωση συνθηκών **οικονομικής μεγέθυνσης με αύξηση της απασχόλησης**. Μόνο τότε θα μπορούμε να ισχυριστούμε ότι υπάρχει συμβολή του φορολογικού συστήματος στην οικονομική ανάπτυξη και στην κοινωνική συνοχή της χώρας.

Τρίτον, η φορολογική αυτή μεταρρύθμιση είναι ένα από τα τελευταία ραντεβού του ασφαλιστικού συστήματος μας με το μέλλον. Προτείνεται να **προβλεφθούν, να δημιουργηθούν και να δεσμευτούν φορολογικοί πόροι για τη χρηματοδότηση**

του ασφαλιστικού συστήματος. Πρέπει ωστόσο να είναι απόλυτα κατανοητό ότι οι πόροι αυτοί, που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν ένα 'Ταμείο Αλληλεγγύης Γενεών' (ΤΑΓ) **θα έχουν επικουρικό χαρακτήρα.** Το συγκεκριμένο Ταμείο θα πρέπει να παραμείνει 'κλειδωμένο' και να ανοίξει μόνο όταν το ασφαλιστικό σύστημα βρεθεί σε οικονομικό αδιέξοδο. Εκτιμούμε ότι ο στόχος αυτός είναι δημοσιονομικά εφικτός και κοινωνικά αναγκαίος, και μπορεί να επιτευχθεί αν η μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος με απλότητα και αποτελεσματικότητα συμβάλει στους στόχους της κοινωνικής δικαιοσύνης και της οικονομικής ανάπτυξης.

Γ. Κύρια Χαρακτηριστικά των αλλαγών στο Φορολογικό Σύστημα

Το νέο φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι **δίκαιο, απλό, σταθερό, αποτελεσματικό, αξιόπιστο και διάφανο.** Τα δομικά αυτά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με το την ανάπτυξη φορολογικής συνείδησης στους φορολογούμενους πολίτες μπορούν να οδηγήσουν σε ένα σύγχρονο φορολογικό σύστημα, το οποίο να αποτελεί βασικό πυλώνα της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας μας. Η φοροδιαφυγή που διαπιστώνεται στις επιχειρήσεις και το έλλειμμα φορολογικής συνείδησης σε σημαντικό βαθμό προσδιορίζονται από την αναξιοπιστία, το έλλειμμα φερεγγυότητας και διαφάνειας του πολιτικού συστήματος και την έλλειψη εμπιστοσύνης στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Φαινόμενα σπατάλης, διαφθοράς, αδιαφανούς διαχείρισης, ευνοϊκής μεταχείρισης κοινωνικών ομάδων υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στο φορολογικό σύστημα και καθιστούν τη φοροδιαφυγή κυρίαρχη κουλτούρα.

Δ. Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

Είναι κοινωνικά, δημοκρατικά και αναπτυξιακά αναγκαίο να σταματήσουν οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι να αποτελούν τα μόνιμα φορολογικά υποζύγια. Η φορολογική επιβάρυνση θα πρέπει να αντανακλά τη φοροδοτική ικανότητα των πολιτών.

Προτείνεται:

Ενιαία, τιμαριθμοποιημένη, προοδευτική φορολογική κλίμακα και υπαγωγή σε αυτήν όλων των εισοδημάτων. Η τιμαριθμοποίηση των φορολογικών κλιμακίων και του αφορολόγητου ορίου να γίνεται σε ετήσια βάση, ώστε να περιορίζεται η απώλεια εισοδήματος για τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και τα μεσαία εισοδήματα.

Αφορολόγητο όριο 12.000 € για μισθωτούς και συνταξιούχους χωρίς την προσκόμιση αποδείξεων. Προτείνεται επίσης ο προσδιορισμός ανώτατου αφορολόγητου ορίου για κάθε οικογένεια βάσει της κλίμακας ισοδυναμίας του επιπέδου διαβίωσης που χρησιμοποιείται από την Eurostat και την Ε.Ε. Σύμφωνα με την κλίμακα αυτή για κάθε επιπλέον ενήλικα (στην περίπτωση μισθωτών και συνταξιούχων που ο ένας εκ των δύο συζύγων δεν αποκτά εισοδήματα) το αφορολόγητο εισόδημα θα πρέπει να αυξηθεί κατά 6.000 €, και για κάθε επιπλέον ανήλικο παιδί κατά 3.600 €. Συνεπώς, **το ανώτατο αφορολόγητο όριο π.χ. μίας τετραμελούς οι-**

κογένειας με δύο ανήλικα παιδιά να είναι 25.200 €.

Προτείνεται για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους η αναγνώριση αφορολόγητου με προσκόμιση αποδείξεων πέραν του αφορολόγητου ορίου των 12.000 € και μέχρι του ανώτατου αφορολόγητου ορίου για την κάθε οικογένεια. **Προτείνεται** επίσης για όσους προσκομίζουν αποδείξεις να έχουν ως κίνητρο έκπτωση στο χρεωστικό φόρο εισοδήματος που προκύπτει από το εκκαθαριστικό σημείωμα της εφορίας.

Να σημειωθεί ότι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εγκλωβιστεί η πολιτική αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής αποκλειστικά στη λήψη αποδείξεων λιανικής στο τομέα των υπηρεσιών. Η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, η διαμόρφωση ενός πραγματικά δίκαιου φορολογικού συστήματος και η ουσιαστική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής απαιτεί να δούμε όλο το δάσος και όχι μόνο μερικά δέντρα της φοροδιαφυγής. Η λήψη αποδείξεων ως μέτρο αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής δοκιμάστηκε στο παρελθόν και ήταν περιορισμένης αποτελεσματικότητας, κατέληξε δε γραφειοκρατικό μέτρο και είχε σημαντικό διαχειριστικό κόστος. Οι πολίτες πολλές φορές προτιμούν να έχουν άμεσο όφελος από την αποφυγή πληρωμής του ΦΠΑ, παρά να περιμένουν την έκπτωση του φόρου εισοδήματος. Οι γενικές αποδείξεις δαπανών σε πολλές περιπτώσεις έγιναν αντικείμενο συναλλαγής, ενισχύοντας την όλη κουλτούρα διαφθοράς στη χώρα.

Η εκτίμηση μας είναι ότι η λήψη αποδείξεων μπορεί να συμβάλει στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Ωστόσο, για την ουσιαστική αντιμετώπιση του μείζονος αυτού προβλήματος του δημοσιονομικού μας συστήματος απαιτούνται ριζικές τομές τις οποίες περιγράφουμε παρακάτω στην ενότητα Ζ. Τονίζουμε ιδιαίτερα ότι η διαδικασία λήψης αποδείξεων α) για να μην αποδυναμωθεί και αδρανοποιηθεί στο πέρασμα του χρόνου και επιβαρυνθούν φορολογικά οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι και γενικότερα τα μικρομεσαία εισοδήματα, και β) για να περιοριστεί το γραφειοκρατικό και διαχειριστικό κόστος της λήψης αποδείξεων, ώστε η τελευταία να καταστεί βιώσιμη και αποτελεσματική φορολογική πρακτική, θα πρέπει να επικεντρωθεί στις περιπτώσεις επαγγελμάτων και οικονομικών δραστηριοτήτων που διαπιστώνεται μεγάλη φοροδιαφυγή.

Εκπτώσεις από το Εισόδημα

Προτείνεται η έκπτωση από το εισόδημα στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Κοινωνικά αναγκαίες δαπάνες όπως:

- για υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (ΟΑΕΕ, κλπ).
- για δωρεά ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων στα δημόσια νοσοκομεία.
- δωρεά πυροσβεστικών οχημάτων στο δημόσιο ή τους ΟΤΑ.
- για δωρεές σε κοινωφελή ιδρύματα οι οποίες να γίνονται υποχρεωτικά μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.
- για τόκους δανείων για αγορά Α' κατοικίας μέχρι 120 τ.μ. μη συμπεριλαμβανομένων βοηθητικών χώρων.
- για ενοίκιο κύριας κατοικίας μέχρι 120 τ.μ.

- για ενοίκιο κατοικίας παιδιών που σπουδάζουν στο εσωτερικό (ελάχιστο όριο το 50%).
- για ασφάλιστρα ζωής, προσωπικών ατυχημάτων και ασθένειας.

β) Πράσινες δαπάνες όπως:

- εγκατάσταση φυσικού αερίου.
- αντικατάσταση λέβητα πετρελαίου.
- αγορά ηλιακών συλλεκτών.
- αγορά συστημάτων παραγωγής ηλιακής/αιολικής ενέργειας.

Κλίμακες Φορολογίας και Φορολογικοί Συντελεστές

Προτείνεται αύξηση των φορολογικών κλιμακίων και προοδευτική αύξηση των φορολογικών συντελεστών.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αναφέρεται ενδεικτικά παράδειγμα προοδευτικής φορολογικής κλίμακας και φορολογικών συντελεστών.

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός Συντελεστής	Σύνολο Εισοδήματος	Σύνολο φόρου
12.000 €	0 %	12.000 €	0 €
6.000 €	10 %	18.000 €	600 €
6.000 €	15 %	24.000 €	1.500 €
6.000 €	20 %	30.000 €	2.700 €
8.000 €	25 %	38.000 €	4.700 €
8.000 €	30 %	46.000 €	7.100 €
10.000 €	35 %	56.000 €	10.600 €
10.000 €	40 %	66.000 €	14.600 €
Υπερβάλλον	50 %		

Φοροαπαλλαγές

Προτείνεται η κατάργηση όλων των φοροαπαλλαγών, με εξαίρεση εκείνες που αφορούν ειδικές κατηγορίες πολιτών (π.χ. τυφλοί, άτομα με κινητικές αναπηρίες, κλπ.), καθώς και την αποζημίωση που καταβάλλεται στους απολυόμενους μισθωτούς, μέχρι του ποσού που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Το πέραν αυτού να υπάγεται στη φορολογική κλίμακα.

Αυτοτελής Φορολόγηση

Προτείνεται κατάργηση κάθε αυτοτελούς φορολόγησης με εξαίρεση τους τόκους καταθέσεων και των κοινωνικών επιδομάτων.

Τεκμήρια

Για τον προσδιορισμό του παράνομου και αδήλωτου φορολογητέου εισοδήματος και την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και του ξεπλύματος μαύρου χρήματος είναι αναγκαία η εφαρμογή τεκμηρίων απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (πόθεν έσχες) και διαβίωσης. Για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, αξιοπιστίας και φερεγγυότητας του φορολογικού συστήματος, προτείνεται να εφαρμόζονται τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και τεκμήρια δαπανών διαβίωσης:

Α. Τεκμήρια Απόκτησης Περιουσιακών Στοιχείων

- Για την αγορά ή ανέγερση ακινήτων (κατοικίας μέχρι 120 τ.μ. χωρίς τους βοηθητικούς χώρους, σε συνδυασμό με την απαλλασσόμενη αξία στη φορολογία κεφαλαίου).
- Για την αγορά:

  Αυτοκινήτων, δίτροχων, κ.λπ. οχημάτων.

  Πλοίων και λοιπών σκαφών αναψυχής.

  Αεροσκαφών.

  Μετοχών εισηγμένων και μη εισηγμένων και χρεογράφων γενικώς.

  Επιχειρήσεων και εταιρικών μεριδίων.
- Για τα ποσά που καταβάλλονται:

  Για τη σύσταση ή αύξηση κεφαλαίου επιχείρησης κάθε νομικής μορφής.

  Για τη χορήγηση δανείων και διαφόρων χρηματικών παροχών.

  Για την αγορά κινητών αντικειμένων ιδιαίτερα μεγάλης αξίας (π.χ. έργων τέχνης, πολύτιμων λίθων, κ.α).

Β. Τεκμήρια Δαπανών Διαβίωσης

- Για δαπάνες συντήρησης και διατήρησης (κόστος χρήσης) κύριας κατοικίας πάνω από 200 τ.μ.

- Για δαπάνες συντήρησης και διατήρησης δευτερεύουσας ή εξοχικής κατοικίας πάνω από 150 τ.μ., εκτός όσων βρίσκονται σε δημοτικά διαμερίσματα μέχρι 3000 κατοίκους (με εξαίρεση αυτών που βρίσκονται σε χαρακτηρισμένες ως τουριστικές περιοχές).
- Για δαπάνες επισκευής και συντήρησης Ι.Χ επιβατικών αυτοκινήτων.
  α) Για αυτοκίνητα πάνω από 2000 κ.ε. για κάθε φυσικό πρόσωπο. Με εξαίρεση ένα αυτοκίνητο μέχρι 2000 κ.ε.
  β) Τα αυτοκίνητα πάνω από 2000 κ.ε. που ανήκουν σε επιχειρήσεις να επιβαρύνουν τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Α.Ε μέχρι ένα αυτοκίνητο και η δαπάνη των υπολοίπων να επιμερίζεται στα μέλη του Δ.Σ. Στις προσωπικές εταιρείες η δαπάνη να βαρύνει τα μέλη αυτών ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους.
- Για αποσβέσεις τόκων και αποπληρωμή δανείων (με εξαίρεση τη αποπληρωμή δανείων για αγορά Α' κατοικίας μέχρι 120 τ.μ.).
- Για απασχόληση βοηθητικού και οικιακού προσωπικού.
- Για δαπάνες συντήρησης αεροσκαφών και πολυτελών σκαφών αναψυχής.

Φορολογία Χρηματιστηριακών Προϊόντων

Προτείνεται η θέσπιση φόρου υπεραξίας στα κέρδη των χρηματιστηριακών συναλλαγών, (με συμψηφισμό των ζημιών εφόσον τηρούνται φορολογικά βιβλία). Η φορολόγηση κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων είναι αναγκαία για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

Ε. Φορολογία Εισοδήματος Επιχειρήσεων (Ατομικές, Νομικά Πρόσωπα)

Η διαμόρφωση ενός δίκαιου και αναπτυξιακού φορολογικού συστήματος απαιτεί μία σειρά από σημαντικές τομές στη φορολογία εισοδήματος επιχειρήσεων. Στην κατεύθυνση αυτή **προτείνεται:**

Φοροαπαλλαγές

Κατάργηση όλων των φοροαπαλλαγών

Αυτοτελής Φορολόγηση

- Κατάργηση κάθε αυτοτελούς φορολόγησης.
- Κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης των εισοδημάτων αλλοδαπών επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν στην Ελλάδα την κατάρτιση μελετών και σχεδίων ή τη διεξαγωγή ερευνών, διότι αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ)

Κώδικας Βιβλίων

Προτείνεται:

- Κατάργηση του ΚΒΣ.
- Κατάργηση της θεώρησης.
- Όλες οι επιχειρήσεις, χωρίς καμιά εξαίρεση, να υποχρεούνται να χρησιμοποιούν φορολογικές ταμειακές μηχανές και όπου είναι απαραίτητο ειδικούς φορολογικούς μηχανισμούς (χονδρικές πωλήσεις).

Φορολογικά Στοιχεία

Προτείνεται ένα έγγραφο για τις συναλλαγές με τον τίτλο «φορολογικό στοιχείο». Ο εκδότης να καθορίζει το περιεχόμενο αυτού κατά την έκδοση π.χ φορολογικό στοιχείο λιανικής πώλησης, φορολογικό στοιχείο χονδρικής πώλησης, φορολογικό στοιχείο μεταφοράς αγαθών κλπ.

Φορολογικά βιβλία

Προτείνεται τα τηρούμενα βιβλία να είναι τα εξής:

1. Βιβλίο απογραφών για όλες τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία Γ΄κατηγορίας.
2. Βιβλίο εσόδων - εξόδων για όλους τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις με ακαθάριστα έσοδα μέχρι 1.500.000 €.
3. Βιβλία Γ΄ κατηγορίας για όλους τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις με ακαθάριστα έσοδα από 1.500.001 € και πάνω.
4. Βιβλία ειδικών περιπτώσεων λόγω αντικειμένου εργασιών και όπου τίθενται θέματα φοροδιαφυγής.
5. Βιβλίο αποθήκης για τις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις.
   - Τα φορολογικά στοιχεία και τα βιβλία (κινητά φύλλα) να φέρουν τη σήμανση των ειδικών φορολογικών μηχανισμών όπου χρειάζεται.
   - Το βιβλίο αγορών πρέπει να καταργηθεί.
   - Ποινολόγιο: **Προτείνεται** αλλαγή του τρόπου επιβολής κυρώσεων.

Ειδικότερα για τη διαπίστωση πρώτης παράβασης **προτείνεται** να γίνεται έγγραφη σύσταση στις μικρές επιχειρήσεις για συμμόρφωσή τους με τη φορολογική νομοθεσία. Μετά την πρώτη παράβαση να επιβάλλονται ποινές κλιμακούμενες ανάλογα με το ύψος της φοροδιαφυγής.

Προσδιορισμός Καθαρών Κερδών των Επιχειρήσεων

Προτείνεται τα καθαρά κέρδη όλων των επιχειρήσεων να προσδιορίζονται λογιστικά ανεξαρτήτως τηρούμενων βιβλίων, πλην των τεχνικών επιχειρήσεων των οποίων τα καθαρά φορολογητέα κέρδη να προσδιορίζονται λογιστικά και τεκμαρτά και να φορολογούνται με το μεγαλύτερο ποσό κερδών.

΄Ελεγχος Συναλλαγών

Προτείνεται:

- Διεκπεραίωση όλων των συναλλαγών πάνω από ένα όριο μέσω του τραπεζικού συστήματος.
- Άρση του τραπεζικού απορρήτου στις συναλλαγές, όταν διαπιστώνεται παραβατικότητα της επιχείρησης.
- Στην περίπτωση που ο φορολογικός έλεγχος διαπιστώνει ότι η επιχείρηση δεν έχει καταβάλει τις ασφαλιστικές εισφορές να ενημερώνει εγγράφως τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα.

Διαχωρισμός Διανεμόμενων και μη Κερδών

Ο Πίνακας που ακολουθεί δίνει ένα παράδειγμα υπερφορολόγησης της εργασίας και του επαγγέλματος σε σχέση με τα κέρδη του κεφαλαίου, αποκαλύπτοντας το μεγάλο έλλειμμα δικαιοσύνης του υπάρχοντος φορολογικού συστήματος.

Για το Έτος 2007

Επάγγελμα	Ποσό Εισ/τος	Φόρος €
Μισθωτός ή Συνταξ.	75.000	22.770
»	100.000	32.770
Επαγγελματίας	75.000	22.995
»	100.000	32.995
Μερίσματα	75.000	18.750
»	100.000	25.000

Με το νόμο **Ν. 2065/1992** εξομοιώθηκαν τα διανεμόμενα με τα μη διανεμόμενα κέρδη. Η νομοθετική αυτή επιλογή δημιουργεί ένα άδικο φορολογικό σύστημα χωρίς αναπτυξιακό αντίκρισμα.

Προτείνεται ο διαχωρισμός διανεμόμενων και μη διανεμόμενων κερδών. Τα διανεμόμενα κέρδη να υπάγονται στην ενιαία φορολογική κλίμακα φυσικών προσώπων. Όσον αφορά τα αδιανέμητα κέρδη **προτείνεται** η διαφοροποίηση της φορολογικής επιβάρυνσης τους ανάλογα με τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της οικονομίας και ειδικά στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ενδεικτικός Πίνακας Φορολόγησης Αδιανέμητων Κερδών

Α) Ανωνύμων **Εμπορικών** Εταιρειών και ΕΠΕ, Παροχής Υπηρεσιών, Τραπεζών, Ασφαλιστικών Εταιρειών κλπ. 40%
Β) Ανωνύμων **Βιομηχανικών** Εταιρειών και ΕΠΕ 20%
Γ) **Τουριστικές** Επιχειρήσεις 10%

Φορολογικά Κίνητρα

Προτείνεται:

Μείωση των συντελεστών φορολογίας των αδιανέμητων κερδών:

- σε επαναπατριζόμενες βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις.
- σε επιχειρήσεις που συμβάλουν στην απασχόληση, στην έρευνα και ανάπτυξη νέας τεχνολογίας, στην προστασία του περιβάλλοντος.
- σε επιχειρήσεις που στηρίζουν την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

- Στην περίπτωση των τραπεζών ειδικότερα προτείνεται:

Να διαμορφωθεί μία ποσοτική σχέση ανάμεσα στη μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος και στις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από τα χορηγούμενα δάνεια. Η πρότασή μας αποτελεί τομή στο αναπτυξιακό μοντέλο της οικονομίας, καθώς στοχεύει στο μετασχηματισμό της σημερινής δομής του τραπεζικού συστήματος με ανακατανομή της διαθέσιμης ρευστότητας από τη χρηματοδότηση της κατανάλωσης στη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων με κριτήριο την αύξηση της απασχόλησης.

Φορολογία Μικρών Επιχειρήσεων (Βάσει Κύκλου Εργασιών)

Προτείνεται η διατήρηση της διαδικασίας αυτόπεραίωσης με ενδεχόμενη αναπροσαρμογή του κύκλου εργασιών βάσει του οποίου σήμερα φορολογούνται.

Φορολογία Εισοδημάτων Εκκλησίας

Προτείνεται:

Να φορολογηθούν με τις γενικές διατάξεις:

- τα εισοδήματα από εκμισθώσεις ακινήτων.

- τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα.

ΣΤ. Φορολογία Περιουσίας και Κεφαλαίου

1. Φορολογία Περιουσίας

Προτείνεται:

- Κατάργηση του Ε.Τ.ΑΚ (Ενιαίου Τέλους Ακινήτων).
- Επαναφορά του Φ.Μ.Α.Π (Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας).

Για τα Φυσικά Πρόσωπα

Προτείνεται:

- Να ορισθεί αφορολόγητο όριο 300.000 € αναπροσαρμοζόμενο βάσει της αύξησης των αντικειμενικών αξιών και φορολόγηση με προοδευτική κλίμακα.
- Το αφορολόγητο όριο να ισχύει για κάθε σύζυγο. Σε περίπτωση που ο ένας σύζυγος έχει ακίνητη περιουσία μεγαλύτερη από το αφορολόγητο όριο και ο άλλος σύζυγος έχει μικρότερη ή δεν έχει ακίνητη περιουσία, η απαλλαγή να παρέχεται μέχρι το ποσό των 500.000 €, προσαυξανόμενο για κάθε ανήλικο παιδί.

Για τα Νομικά Πρόσωπα

Προτείνονται απαλλαγές μόνο στα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίσματα βιομηχανικών, γεωργικών, κτηνοτροφικών και τουριστικών επιχειρήσεων. Η φορολόγηση να γίνεται με προοδευτική κλίμακα.

Εκκλησιαστική Περιουσία

Προτείνεται η φορολόγηση όλων των ακινήτων της εκκλησίας εκτός των χώρων λατρείας.

2. Φορολογία Κεφαλαίου

Γονικές Παροχές, Δωρεές, Κληρονομιές

Προτείνεται:

- Αύξηση του αφορολόγητου ποσού.
- Κατάργηση αυτοτελών φορολογικών συντελεστών όπου ισχύουν.
- Θέσπιση φορολογικών κλιμάκων με ενιαία φορολογική αντιμετώπιση για όλα τα μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, κινητά, μετοχές, κλπ.).
- Διατήρηση και αύξηση πρόσθετου αφορολόγητου ποσού σε ανήλικα τέκνα και σύζυγο (κληρονομιές Α' κατηγορίας).
- Έκπτωση φόρου στους ανάπηρους. (67% και άνω).

Φ.Μ.Α

Προτείνεται:

- Επαναφορά του Φ.Μ.Α. (Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων).
- Κατάργηση του Φ.Α.Υ (Φόρου Αυτομάτου Υπερτιμήματος.
- Κατάργηση του Τ.Σ. (Τέλους Συναλλαγής Ακινήτων).
- Κατάργηση απαλλαγής Α΄ κατοικίας με κριτήριο την επιφάνεια του αποκτώμενου ακινήτου. Συσχέτιση απαλλαγής με αξία ακινήτου και οικογενειακή κατάσταση.
- Χορήγηση απαλλαγής από το φόρο για την αγορά πρώτης κατοικίας σε όσους έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα από αλλοδαπούς γονείς.

Αναπροσαρμογή Αντικειμενικών Αξιών

Προτείνεται την επέκταση της εφαρμογής του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων σε όλες τις περιοχές της χώρας για λόγους διαφάνειας και δικαιοσύνης στις συναλλαγές και αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών.

Ζ. Φοροδιαφυγή - Ελεγκτικές Διαδικασίες

Για την ουσιαστική αντιμετώπιση του μείζονος προβλήματος της φοροδιαφυγής απαιτούνται άμεσα μέτρα και παρεμβάσεις σε ελεγκτικό και νομοθετικό επίπεδο.

Προτείνεται:

Ελεγκτικές Διαδικασίες

Η επιλογή των φορολογικών υποθέσεων για έλεγχο πρέπει να γίνεται με συγκεκριμένα κριτήρια και ιεράρχηση αυτών όπως:

1. Έλεγχος κατά προτεραιότητα όλων των μεγάλων επιχειρήσεων οι οποίες έχουν φοροδοτική ικανότητα.
2. Έλεγχος κατά προτεραιότητα των επιχειρήσεων που εκδίδουν εικονικά και πλαστά τιμολόγια.
3. Έλεγχος όλων των επιχειρήσεων που δεν υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α και εισοδήματος.
4. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στους προληπτικούς ελέγχους. Ο προληπτικός φορολογικός έλεγχος πρέπει να μεθοδευτεί και να στοχεύει με έμφαση και ένταση στον έλεγχο των τιμών (συνεπώς και της ακρίβειας) και των ποσοτήτων των διακινούμενων προϊόντων και εμπορευμάτων.
5. Έλεγχος κατά προτεραιότητα όλων των επιχειρήσεων με παραβατικότητα.

Έκδοση και Λήψη Αποδείξεων - Φορολογική Συμμόρφωση

Προτείνεται οι ελεγκτές των Δ.Ο.Υ καθημερινά να διενεργούν προληπτικούς ελέγχους στο χώρο αρμοδιότητάς τους για την έκδοση αποδείξεων. Η υποχρέωση έκδοσης αποδείξεων από τις επιχειρήσεις δεν πρέπει να είναι αποκλειστικά υπόθεση κινήτρου, αφού υπάρχουν ταυτόχρονα θετικά και αρνητικά κίνητρα. Συνεπώς, οι αποδείξεις είναι βέβαιο ότι θα γίνουν αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ επιχειρήσεων και πολιτών. Η φορολογική συμμόρφωση των επιχειρήσεων μπορεί σε ικανοποιητικό βαθμό να επιτευχθεί:

Α) Αν γενικευθεί η χρήση της πληροφορικής.

Β) Αν οι συναλλαγές από ένα ποσό και πάνω γίνονται μέσω τραπεζών.

Γ) Αν ενταθούν οι προληπτικοί φορολογικοί έλεγχοι.

Δ) Αν η Γ.Γ.Π.Σ. αρχίσει να προβαίνει σε γρήγορες διασταυρώσεις στοιχείων και γρήγορες πληροφορίες χρηστικές στους υπαλλήλους.

Ε) Αν επιβάλλονται πρόστιμα, ποινές κι διοικητικά μέτρα που να καθιστούν ασύμφορη τη μη έκδοση αποδείξεων η τιμολογίων από τις επιχειρήσεις.

Ζ) Αν ο φορολογικός έλεγχος επικεντρωθεί στην παροχή υπηρεσιών και στα επαγγέλματα με μεγάλη φοροδιαφυγή.

Φοροδιαφυγή - Φοροαποφυγή στις Ενδο-ομιλικές Συναλλαγές

Α. ROYALTIES (δικαιώματα, *Άρθρο 31 παρ. ί* του Ν. 2238/1994.)

Προτείνεται:

- Τα royalties να εκπίπτουν όταν καταβάλλονται από βιομηχανικές επιχειρήσεις για την αγορά τεχνολογίας κλπ., πλην των παρεχομένων από off shore εταιρείες.
- Τα royalties να μην εκπίπτουν στις εμπορικές επιχειρήσεις.

Β. MANAGEMENT FEES (έξοδα διοικητικής υποστήριξης, Άρθρο 31 παρ. ιη΄ του Ν. 2238/1994).

Προτείνεται τα management fees να χαρακτηριστούν πράξεις λήπτη και να υπαχθούν σε Φ.Π.Α 19 %. Ενδεικτικά προτείνεται παρακράτηση φόρου 20 %, λαμβανομένου υπόψη των διμερών συμβάσεων.

Υπερτιμολογήσεις- Υποτιμολογήσεις

Βασική αρχή της ΓΣΕΕ είναι η μη αποδοχή συναλλαγών με υπεράκτιες εταιρείες. Προτείνεται η κατάργηση του εδαφίου β' της παρ. 14 του Άρθρου 31 του Ν. 2238/1994 που νομιμοποιεί τη λήψη τιμολογίων από off shore εταιρείες.

Α. Έλεγχος των Συναλλαγών με Off Shore Εταιρείες - Εταιρείες Διεθνών Δραστηριοτήτων (Κυπριακές, κα.) - Εταιρείες Αντιπροσώπευσης (ΝΟΜΕΝΕΕ)

Προτείνεται:

Όταν ο φορολογικός έλεγχος διαπιστώνει σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα την ύπαρξη συναλλαγών με off shore εταιρείες, να ζητά να πληροφορηθεί εγγράφως:

- για τα νομιμοποιητικά έγγραφα, την έδρα, τις λοιπές εγκαταστάσεις και το απασχολούμενο προσωπικό.
- για τις δραστηριότητές τους (Αγορές - Προμηθευτές - Πωλήσεις - Πελάτες).
- για τις κινήσεις των τραπεζικών τους λογαριασμών.
- για τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων τους και τα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία.
- για το περιεχόμενο των οικονομικών τους καταστάσεων.

Β. Έλεγχος Συναλλαγών Off Shore Εταιρειών

Ακίνητα

- Η πολιτεία οφείλει να γνωρίζει τις off shore εταιρείες που είναι ιδιοκτήτες

ακινήτων στην Ελλάδα. **Προτείνεται** σημαντική αύξηση του συντελεστή ετήσιου ειδικού φόρου ακινήτων που καταβάλλεται από off shore εταιρείες για ακίνητα που κατέχουν στην Ελλάδα, ώστε να καταστεί ασύμφορη ή αγορά και η διατήρηση ακινήτων από τέτοιου είδους εταιρείες. Στην περίπτωση μη καταβολής του αναλογούντος φόρου να ακολουθείται η διαδικασία της κατάσχεσης και πλειστηριασμού των ακινήτων. Να υποχρεωθούν να τηρούν λογαριασμό σε τουλάχιστον μία τράπεζα που εδρεύει στην Ελλάδα για όλες τους τις συναλλαγές και με εμφανή διαχειριστή του λογαριασμού. Ως αποτέλεσμα, μεγάλο μέρος της ακίνητης περιουσίας των εταιρειών αυτών θα εμφανισθεί στους πραγματικούς ιδιοκτήτες τους, και το Ελληνικό Δημόσιο θα κερδίσει έσοδα τα οποία σήμερα διαφεύγουν. Κάθε χρόνο το υπουργείο Οικονομικών πρέπει να διασταυρώνει με το ΑΦΜ ποια ακίνητα κατέχουν οι off shore εταιρείες στην Ελλάδα και να τους στέλνει εκκαθαριστικό με τον οφειλόμενο φόρο.

Κινητά

Σε ότι αφορά τα κινητά περιουσιακά στοιχεία των off shore εταιρειών (π.χ. κότερα, αεροπλάνα, πολυτελή αυτοκίνητα, κλπ.) **προτείνεται** να γίνονται εμπεριστατωμένοι και εξειδικευμένοι έλεγχοι από τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές με στόχο τη διαπίστωση των πραγματικών κατόχων ή χρηστών.

Ξέπλυμα Μαύρου Χρήματος

Προτείνεται οι Τράπεζες να υποχρεωθούν να ελέγχουν το σύνολο των συναλλαγών των off shore εταιρειών και αν εντοπίζουν τυχόν περιπτώσεις που υποκρύπτουν ξέπλυμα χρήματος να ενημερώνουν τις επιτελικές υπηρεσίες του Υπουργείο Οικονομικών.

Ηλεκτρονικό Εμπόριο και Επενδύσεις

Προτείνεται οι οικονομικές συναλλαγές μέσω του διαδικτύου να γίνονται μέσω φορέα πιστοποίησης, ο οποίος με την σειρά του να ενημερώνει τις αρμόδιες φορολογικές αρχές και τις τράπεζες.

Λαθραία Διακίνηση Καυσίμων και Τσιγάρων

Προτείνεται η χρήση πληροφορικής για διασταύρωση στοιχείων και εκτεταμένος έλεγχος σε αυτού του είδους τις συναλλαγές.

Πλαστά και Εικονικά Φορολογικά Στοιχεία

Προτείνεται:

- Δημιουργία Διεύθυνσης ηλεκτρονικής επεξεργασίας και υποστήριξης. Η Διεύθυνση αυτή να επεξεργάζεται όλα τα στοιχεία που αφορούν την έκδοση και λήψη πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων. Οι περιφερειακές υπηρεσίες να υποχρεούνται άμεσα με τη διαπίστωση να τα αποστέλλουν, ώστε οι υπάλληλοι μέσα από πρόγραμμα ελέγχου να ενημερώνονται σχετικά με το εάν οι εταιρείες είναι εκδότες ή λήπτες τέτοιων στοιχείων.
- Να διενεργείται κάθε τρίμηνο προληπτικός φορολογικός έλεγχος στις νέες επιχειρήσεις.
- Τα πρόστιμα στους εκδότες εικονικών και πλαστών φορολογικών στοιχείων

και στους λήπτες εικονικών να μη συμβιβάζονται.

Χαριστικές Αποφάσεις

Η πολιτεία πρέπει να σταματήσει να εκδίδει φορολογικές αποφάσεις που δημιουργούν καθεστώτα φορολογικής ασυλίας και αποδυναμώνουν την ανάπτυξη φορολογικής συνείδησης.

Αντιμετώπιση της Παραοικονομίας

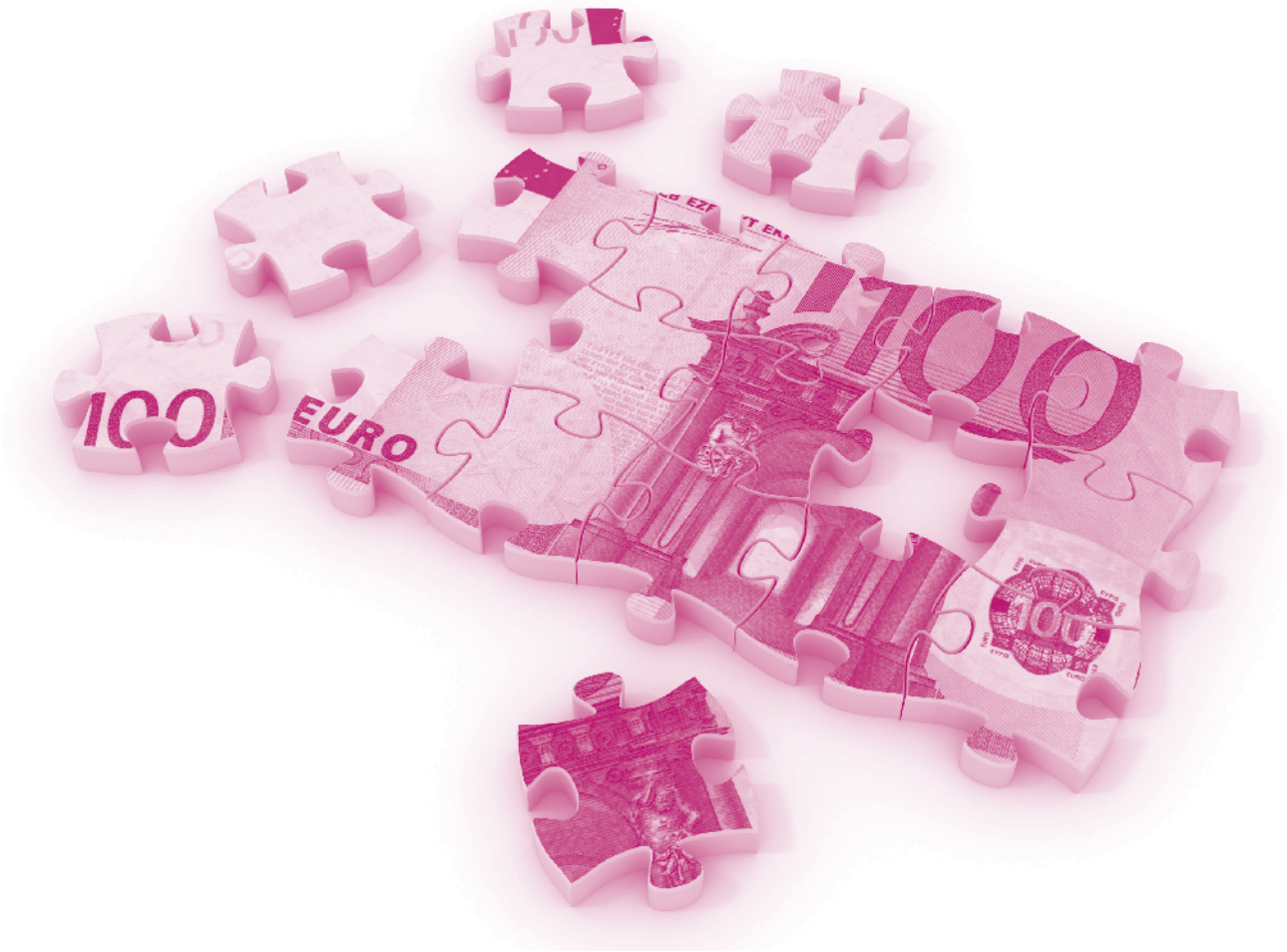
Η παραοικονομία μπορεί να περιοριστεί με προληπτικούς φορολογικούς ελέγχους σε συνεργασία με τους εμπορικούς συλλόγους. **Προτείνεται** να δημιουργηθεί στην υπηρεσία προληπτικών ελέγχων Δ/ση που να απασχολείται αποκλειστικά με τον έλεγχο όλων όσων είναι εκτός συστήματος Α.Φ.Μ.

Η. Είσπραξη Φορολογικών Εσόδων

Προτείνεται να ιδρυθούν στις φορολογικές υπηρεσίες τμήματα νομικής υποστήριξης τα οποία να στελεχωθούν υποχρεωτικά από πτυχιούχους νομικών σχολών η ακόμη και με πρόσληψη δικηγόρων, ώστε να υποστηρίζουν αποτελεσματικά τις φορολογικές υποθέσεις του δημοσίου.

Θ. Υποβολή Φορολογικών Δηλώσεων

Προτείνεται οι φορολογικές δηλώσεις να είναι απλές και να υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά, ειδικά των επιχειρήσεων

και των επαγγελματιών από τους ίδιους τους υπόχρεους, από πιστοποιημένα λογιστικά γραφεία, και από τα ΚΕΠ.

Ι. Έμμεση Φορολογία

Προτείνεται:

- Διεύρυνση της φορολογική βάσης με ένταξη σε κανονικό καθεστώς ΦΠΑ επαγγελμάτων που έχουν εξαιρεθεί.
- Εφαρμογή ενιαίων συντελεστών ΦΠΑ σε όλη τη χώρα.
- Τα βασικά είδη διατροφής (π.χ. γάλα, δημητριακά, ζυμαρικά, κ.α.), τα βιβλία, και τα είδη προσωπικής φροντίδας ατόμων με ειδικές ανάγκες να υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, π.χ. 4,5 %.

ΙΑ. Φορολογική Μεταρρύθμιση και Ασφαλιστικό Σύστημα

Είναι κρίσιμης σημασίας η δημιουργία και δέσμευση πόρων υπέρ του 'Ταμείου Αλληλεγγύης Γενεών'. Συγκεκριμένες προτάσεις έχουν διατυπωθεί από τη ΓΣΕΕ στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου για τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος. Ωστόσο κρίνουμε αναγκαίο να θέσουμε το ζήτημα και στον κοινωνικό διάλογο για τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος. Πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτερα ότι η δημιουργία πόρων για το Τ.Α.Γ. δεν πρέπει να επιβαρύνει φορολογικά τα μεσαία και χαμηλά εισοδήματα, τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους. Μπορεί να έχει διάφορες μορφές.

Για την ενίσχυση του Ταμείου Αλληλεγγύης Γενεών' ενδεικτικά **προτείνεται**:

- τέλος στα ακαθάριστα έσοδα του ΟΠΑΠ - λαχεία - καζίνο.
- τέλος στα ακαθάριστα έσοδα όλων των επιχειρήσεων.
- τέλος στα ακαθάριστα έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων πάνω από 20.000 για κάθε σύζυγο και χωρίς όριο για όλα τα νομικά πρόσωπα.
- τέλος στους λογαριασμούς της ΔΕΗ (αντί της ΕΡΤ).
- ποσοστό επί των πάσης φύσεως εσόδων από ποινές και πρόστιμα για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.
- πράσινος φόρος σε κάθε δραστηριότητα που ρυπαίνει το περιβάλλον.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (Ασφαλιστικού Κουμπαρά)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Η χρηματοδότηση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στη χώρα μας προβλέπεται από ισχύουσες, ειδικότερες κατά ασφαλιστικό Φορέα, νομοθετικές ρυθμίσεις.

Οι ισχύουσες αυτές ειδικότερες ρυθμίσεις καλύπτουν, κατά το πλείστον, επαρκώς τις χρηματοδοτικές ανάγκες των επί μέρους ασφαλιστικών Φορέων, υπό την προϋπόθεση βεβαίως, ότι, οι υπόχρεοι στην καταβολή των κατά περίπτωση προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών (εργαζόμενοι, εργοδότες, κράτος) εξοφλούν, εγκαίρως και στο ακέραιο, τις συναφείς υποχρεώσεις τους και ότι, τα εκάστοτε υφιστάμενα ασφαλιστικά αποθεματικά αξιοποιούνται, επενδυτικώς, κατά τον αποτελεσματικότερο, εκάστοτε τρόπο και σύμφωνα με τις αντίστοιχες προβλέψεις της νομοθεσίας.

Επισημαίνεται, ότι, στην Ελλάδα ισχύει (ακριβέστερα είχε σχεδιασθεί να ισχύσει) το «διανεμητικό» (ακριβέστερα: «αναδιανεμητικό») κοινωνικο-ασφαλιστικό σύστημα, με συνέπεια οι ασφαλιστικές εισφορές των ενεργών ασφαλισμένων να μη κεφαλαιοποιούνται αλλά να διατίθενται απ' ευθείας για την καταβολή των συντάξεων ετησίως. Με βάση τις συναφείς αναλογιστικές προσεγγίσεις που ίσχυαν πριν από 15-20 χρόνια, σ' ένα παρόμοιο σύστημα οι ασφαλιστικές εισφορές 3-4 (αναλόγως των κατά περίπτωση πληθυσμιακών και οικονομικών δεδομένων) ενεργών ασφαλισμένων, θα ήσαν επαρκείς για να καλύψουν τη σύνταξη 1 συνταξιούχου. Προστίθεται, ακόμη, ότι, με βάση τις προσεγγίσεις αυτές, υπάρχουν ακόμη και σήμερα θεωρητικοί της κοινωνικής ασφάλισης που υποστηρίζουν την άποψη, ότι, τα διανεμητικού (η αναδιανεμητικού) τύπου κοινωνικο-ασφαλιστικά συστήματα δεν χρειάζονται αποθεματικά ασφαλιστικά κεφάλαια αφού οφείλουν να διασφαλίζουν την αναγκαία αναλογία (3-4 ενεργοί έναντι 1 συνταξιούχου) για τη βιωσιμότητά τους.

Με την πάροδο, όμως, των ετών και την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης αλλά κυρίως, με τη διόγκωση της ανεργίας, διαπιστώνεται, πλέον, ότι, η πιο πάνω σχέση

ενεργών προς συνταξιούχους δεν μπορεί να καλύψει τις χρηματοδοτικές ανάγκες του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης: απαιτείται πλέον η σχέση 7 περίπου ενεργών προς 1 συνταξιούχο.

Η αδυναμία προσέγγισης της νέας αυτής σχέσης μπορεί να υπερκερασθεί μόνο με την ενίσχυση των συνταξιοδοτικών συστημάτων μέσω προσθέτων πόρων από νέες πηγές (δηλαδή πόρων που δεν προέρχονται από ασφαλιστικές εισφορές). Η μονιμότερη και ουσιαστικότερη παρόμοια πηγή είναι η προσφορότερη επενδυτική αξιοποίηση των ασφαλιστικών αποθεματικών των Φορέων (στις χώρες όπου ισχύει το σύστημα Bismarck - για τις χώρες του συστήματος Beveridge δεν τίθεται θέμα αξιοποίησης αποθεματικών).

Ειδικότερα για την Ελλάδα, το αναγκαίο αυτό αποθεματικό για την χρηματοδοτική ενίσχυση του συστήματος έχει εξανεμισθεί με ευθύνη του κράτους (δήμευση περιουσίας ΙΚΑ από Μεταξά, άτοκη κατάθεση στην Τράπεζα της Ελλάδος των αποθεματικών του συστήματος επί 30ετία, σκάνδαλα χρηματιστηρίου και δομημένων ομολόγων κλπ).

Ήδη, οι αναλογιστικές προσεγγίσεις αναδεικνύουν υψηλότατα μακροχρόνια αναλογιστικά ελλείμματα του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης της χώρας. Οφείλουμε, όμως, να διευκρινίσουμε: πρώτον, ότι, *πρόκειται όχι για τρέχον διαχειριστικό (ελλείπουσα άμεση ρευστότητα) αλλά για μακροχρόνιο αναλογιστικό έλλειμμα του συστήματος στο σύνολό του* (μόνο για ελάχιστα Ταμεία διαπιστώνεται τρέχον διαχειριστικό έλλειμμα - για τα Ταμεία αυτά θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη άμεση παρέμβαση) και δεύτερον, ότι *διαπιστώνεται πολύ μεγάλη απόκλιση των αναλογιστικών αποτελεσμάτων των επί μέρους ασφαλιστικών Φορέων.*

Σε κάθε περίπτωση, οι πόροι που πρόκειται να προέλθουν από τις νέες πηγές θα πρέπει *να συσσωρεύονται σε ειδικό κλειστό λογαριασμό κοινής διαχείρισης από το κράτος και τους κοινωνικούς φορείς, τα αποθεματικά του οποίου θα μπορούν να ρευστοποιούνται μόνο μετά παρέλευση συγκεκριμένου χρόνου και μόνο έπειτα από απόφαση που θα λαμβάνεται ομόφωνα η με αυξημένη πλειοψηφία της Επιτροπής Διαχείρισης του λογαριασμού.*

Όλα τα προεκτεθέντα οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι, επιβάλλεται η αντιμετώπιση του προβλήματος και *ο εντοπισμός νέων πηγών άντλησης (νέων) πόρων, ώστε σε μια μεταβατική περίοδο 5 - 10 ετών*, να έχει σχηματισθεί το αναγκαίο αποθεματικό που θα διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία του συστήματος στο μέλλον.

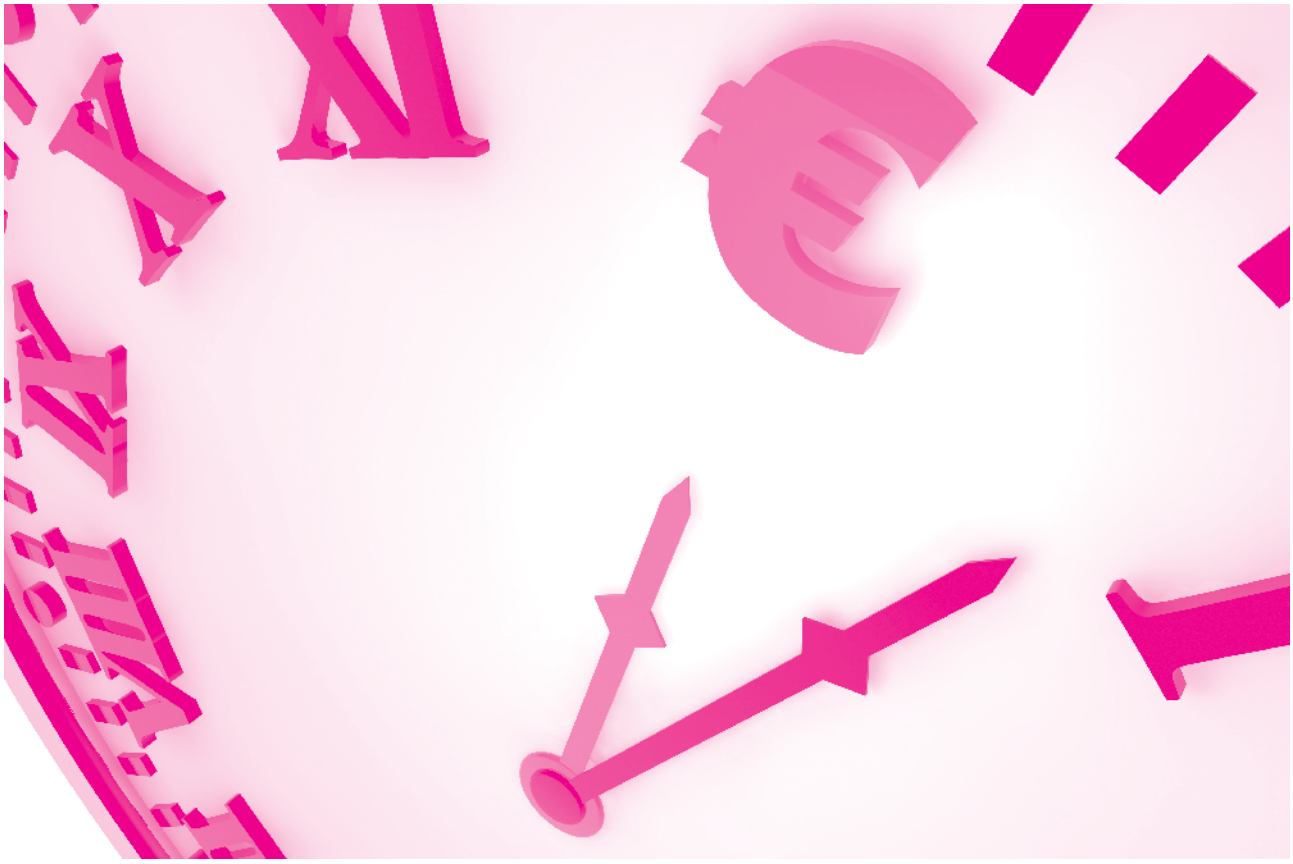
Επισημαίνω, ότι, *χρόνος υπάρχει ώστε να μη δικαιολογείται οποιοσδήποτε πανικός*, υπό την προϋπόθεση βεβαίως, ότι, δεν θα παραμείνουμε αδρανείς αλλά θα προχωρήσουμε, με συνέπεια, στις προσφορότερες επιλογές για την αποκατάσταση του αποθεματικού του συστήματος και ότι, από τούδε, δεν θα παρατηρούνται τα απαραδέκτως υψηλά ποσοστά άρνησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών (κράτους και εργοδοτών που εκτός των εργοδοτικών παρακρατούν και τις εργατικές εισφορές).

Με το παρόν σημείωμα *κατατίθενται προτάσεις που δεν αναφέρονται στην προβλεπόμενη συνήθη χρηματοδότηση των*

ασφαλιστικών Φορέων και συνεπώς, δεν εισηγούνται σχετικές τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας. Η ανάληψη, άλλωστε, μιάς παρόμοιας προσπάθειας, σήμερα, δεν κρίνεται σκόπιμη, λόγω της πίεσης που ασκείται από την παρούσα υφεσιακή κατάσταση της οικονομίας αλλά και των έντονων δημοσιονομικών προβλημάτων που με τη σειρά τους έχουν οδηγήσει στους γνωστούς ασφυκτικούς εναγκαλισμούς της χώρας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις διεθνείς χρηματοπιστωτικέ2ς αγορές. Η εκ νέου αντιμετώπιση της σχέσης εισροών προς εκροές του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης απαιτεί πλήρως εξειδικευμένες προσεγγίσεις, συνοδευόμενες από οργανωτικές αναδιαρθρώσεις και ασφαλιστικές αναπροσαρμογές που προ-απαιτούν ευρεία κοινωνική διαβούλευση και συνεπώς ικανό χρόνο ωρίμανσης των όποιων παρεμβάσεων.

Αντιθέτως, *οι κατατιθέμενες προτάσεις περιορίζονται στην κάλυψη της ανάγκης αποκατάστασης του εξανεμισθέντος αποθεματικού* του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης της χώρας. Ασφαλώς, οι υφιστάμενες, σήμερα, συνθήκες ύφεσης και κρίσης δεν αποτελούν το καταλληλότερο περιβάλλον επιδίωξης άντλησης νέων πόρων για την κάλυψη του ελλείποντος ασφαλιστικού αποθεματικού, χωρίς, αυτό να σημαίνει, όμως, ότι δεν πρέπει να σπεύσουμε να διερευνήσουμε το πεδίο των πιθανολογούμενων νέων πηγών.

Με βάση τα πιο πάνω και *με δεδομένη τη σημερινή συγκυρία* της ύφεσης και κρίσης, επισημαίνω στη συνέχεια τις προτεινόμενες νέες πηγές άντλησης (νέων) πόρων για την αποκατάσταση του ελλεί-

ποντος αποθεματικού και τονίζω, ότι, *δεν πρόκειται για μόνιμες αλλά για έκτακτες και πρόσκαιρες πηγές* που θα ισχύσουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα (5 - 10 χρόνια αναλόγως των προβλεπόμενων αποδόσεων).

2. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΗΓΩΝ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ

Η πρόταση για επιβολή νέου (ειδικού) φόρου εισοδήματος υπέρ του ασφαλιστικού συστήματος δεν φαίνεται να είναι σήμερα σκόπιμη. Σε περιόδους ύφεσης, άλλωστε, όπως η σημερινή, πρέπει να αποφεύγεται η επιβάρυνση της οικονομίας με νέα φορολογικά μέτρα. Εκτός αυτού, αν η επιβάρυνση επιβληθεί στο σύνολο, ασχέτως ύψους, των εισοδημάτων, θα πρόκειται για έμμεση αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, ενώ αν επιλεγούν μόνο τα υψηλά εισοδήματα (άνω π.χ. των 60.000 ευρώ ετησίως) η αναμενόμενη απόδοση του νέου φόρου δεν θα είναι αξιόλογη (λόγω του τρόπου λειτουργίας του φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα και της υψηλότατης φοροδιαφυγής). Ασφαλώς, θα μπορούσε να συζητηθεί η επιβολή ενός παρόμοιου νέου ειδικού φόρου εισοδήματος μετά την παρέλευση της σημερινής υφεσιακής περιόδου - όχι, πάντως, σήμερα.

Αντί της επιβολής νέου άμεσου ειδικού φόρο, όμως, μπορεί *να ενισχυθεί το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, με την νομοθετική πρόβλεψη απόδοσης στον Λογαριασμό του αποθεματικού αλληλεγγύης του Συστήματος ενός ποσοστού από το σύνολο των ετήσιων εισπράξεων εξ αμέσων φόρων του κρατικού προϋπολογισμού.*

Σοβαρή πηγή ενίσχυσης του αποθεματικού του συστήματος μπορεί να αποτελέσει *ο κατάλληλος χειρισμός των εκάστοτε αναπροσαρμογών της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων και εκτάσεων γής του δημοσίου.* Πράγματι, θα μπορούσε να προβλεφθεί, ότι, σε κάθε αναπροσαρμογή της αντικειμενικής αξίας της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου ένα ποσοστό (π.χ. 10 %) της διαφοράς μεταξύ παλαιάς και νέας αντικειμενικής αξίας θα μπορούσε να ενισχύσει το Λογαριασμό του αποθεματικού, *με τη μορφή τίτλου ιδιοκτησίας ανάλογης αξίας.* Με δεδομένη τη σημερινή υπολογιζόμενη αξία της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου (περί τα 240-250 δις ευρώ) μια αναπροσαρμογή της αντικειμενικής της αξίας κατά π.χ. 10 % η 15 % θα μπορούσε να αποφέρει άμεση ενίσχυση του αποθεματικού κατά 2,5 η 3,75 περίπου δις ευρώ αντιστοίχως.

Η ίδια αντιμετώπιση μπορεί να νομοθετηθεί *και για την εκκλησιαστική περιουσία*. Σε μια παρόμοια περίπτωση θα πρέπει να κληθεί η εκκλησία να συζητήσει το θέμα ώστε να προκύψουν συνθήκες αμοιβαίας συνεννόησης για το ύψος του ποσοστού και την αξία των παραχωρούμενων προς το Λογαριασμό του αποθεματικού τίτλων ιδιοκτησίας.

Ειδική εισφορά υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού μπορεί να διεκδικηθεί *και μέσω της διαδικασίας ρύθμισης των ημιυπαίθριων χώρων.* Το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα αλλά με την οριστικοποίηση οποιασδήποτε ρύθμισής του, μπορεί να καθορισθεί συγκεκριμένο ύψος υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού.

Σε κάθε περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων ο εργολήπτης μπο-

ρεί να επιβαρύνεται με ένα (μικρό) ποσοστό επί της αξίας του αναλαμβανόμενου έργου, υπέρ του αποθεματικού του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Το μέτρο μπορεί να ισχύσει τόσο για τις περιπτώσεις των δημοσίων επενδύσεων (αναπτυξιακοί νόμοι) π.χ. μεγάλες οδικές αρτηρίες, ενεργειακά έργα κλπ, όσο και για τις συνήθεις ΣΔΙΤ (ανέγερση νοσοκομειακών μονάδων, σχολικών κτιρίων, αναπλάσεις πλατειών, γεφυρών κλπ)

Η ίδια ρύθμιση μπορεί να ισχύσει και *σε κάθε περίπτωση ενίσχυσης* επιχειρήσεων είτε μέσω αναπτυξιακών νόμων είτε μέσω των κοινοτικών πλαισίων στήριξης : η ενισχυόμενη επιχείρηση θα υποχρεούται να αποδώσει στο αποθεματικό του συστήματος ένα (μικρό) ποσοστό του ύψους της ενίσχυσης για τις περιπτώσεις ενισχύσεων μέσω του ΕΣΠΑ θα απαιτηθεί η τήρηση συγκεκριμένης εγκριτικής διαδικασίας.

Συμπλήρωση της αμέσως προηγούμενης ρύθμισης μπορεί να αποτελέσει και *η θέσπιση ειδικής έκτακτης προσαυξημένης επιβάρυνσης στις επιδοτούμενες επιχειρήσεις που μετατρέπονται σε εντάσεως κεφαλαίου από εντάσεως εργασίας.*

Με δεδομένο, ότι, στη χώρα μας, το εισόδημα αποκρύπτεται και φοροδιαφεύγει, φαίνεται σκόπιμη η *μετακίνησή μας, για φορολογικούς σκοπούς, από το εισόδημα στη δαπάνη που συλλαμβάνεται (η έστω μπορεί να συλληφθεί) ευχερέστερα.* Με βάση τη λογική αυτή, θα μπορούσε *να επιβληθεί ειδική έκτακτη εισφορά επί του συνόλου των συναλλαγών που πραγματοποιούνται μέσω των πάσης φύσεως (δημοσίων, ιδιωτικών η συνεταιριστικών) πιστωτικών ιδρυμάτων.* Η εισφορά αυτή θα επιβάρυνε, αποκλειστικώς, τα πιστωτικά ιδρύματα (όχι τους συναλλασσόμενους μ' αυτά) και θα περιοριζόταν σ' ένα *μικρό ποσοστό επί της αξίας των συναλλαγών.* Πρόκειται, βέβαια, για μια *παραλλαγή του φόρου Tobin* (θα μπορούσε να αποκληθεί φόρος *mini Tobin*), αφού εξαιρούνται οι διεθνείς του διαστάσεις. Το ύψος της εισφοράς θα μπορεί να είναι *ενιαίο για το σύνολο των συναλλαγών η να διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος των συναλλαγών.* Ειδικότερα για τους λογαριασμούς μισθοδοσίας η συντάξεων η εισφορά θα μπορούσε να καθορισθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα η και να μηδενισθεί. Εννοείται, ότι, για τη θέσπιση της ειδικής αυτής εισφοράς, *προ-απαιτείται αναλυτική επεξεργασίας και εμπεριστατωμένη επισήμανση των πιθανών συνεπειών της στη λειτουργία ειδικότερων τομέων της οικονομίας.*

Με την ίδια λογική μετακίνησης από το εισόδημα στις δαπάνες θα μπορούσε να επιβληθεί *ειδική εισφορά στις χρηματιστηριακές συναλλαγές.* Η εισφορά αυτή θα πρέπει να επιβαρύνει αμφοτέρους τους συναλλασσόμενους (πωλητές και αγοραστές). Εννοείται, ότι και στην περίπτωση αυτή προ-απαιτείται αναλυτική επεξεργασία και εμπεριστατωμένη επισήμανση των των επί μέρους η γενικότερων επιπτώσεων μιας παρόμοιας ρύθμισης.

Στην ίδια επίσης λογική μετακίνησης από το εισόδημα στις δαπάνες, θα μπορούσε να επιβληθεί *ειδικός φόρος υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού στις δαπάνες συμμετοχής σε τυχερά παιγνίδια, λαχεία, λόττο, προπό, καζίνα κλπ.* Ο φόρος αυτός θα επιβάρυνε, κατ' αρχήν, τον απλώς συμμετέχοντα στις δραστηριότητες αυτές.

Ο πρόσθετος φόρος της προηγούμενης παραγράφου θα μπορούσε *να επιβαρύνει με το ίδιο ποσοστό και τις επιχειρήσεις τυχερών παιχνιδιών κλπ (ΟΠΑΠ, ΛΑΧΕΙΑ, ΚΑΖΙΝΑ κλπ).* Οι επιχειρήσεις αυτές θα μπορούσαν, όμως, να φορολογηθούν *με βάση (όχι τον τζίρο αλλά) τα κέρδη τους (με μεγαλύτερο, βέβαια, συντελεστή).*

Τα κέρδη από τη συμμετοχή στα τυχερά παιγνίδια κλπ των αμέσως προηγούμενων παραγράφων θα μπορούσαν να φορολογηθούν, αυτοτελώς, με ένα ποσοστό υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού.

Τμήμα της κερδοφορίας των δημόσιων επιχειρήσεων θα μπορούσε να διατεθεί υπέρ του αποθεματικού.

Ποσοστό του προϊόντος της αποκρατικοποίησης δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών προβλέπεται, ήδη, με το Ν. 3655/2008 υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού. Επιβάλλεται, όμως, η ενίσχυση της πρόβλεψης αυτής..

Έκτακτη φορολόγηση των διανεμόμενων (μόνο) κερδών των επιχειρήσεων (περιλαμβανομένων και των Τραπεζών) είναι σκόπιμο να προβλεφθεί για την ενίσχυση του αποθεματικού. Ανάλογη φορολόγηση των μη διανεμόμενων κερδών δεν φαίνεται σκόπιμη αφού τα κέρδη αυτά επενδύονται στις επιχειρήσεις.

Η πρόβλεψη ειδικού ποσοστού επί των εκτός προϋπολογισμού εσόδων των ειδικών λογαριασμών μπορεί να αποδώσει σοβαρό κονδύλι ενίσχυσης του αποθεματικού.

Χρήσιμη μπορεί να αποδειχθεί και η πρόβλεψη υπερ του αποθεματικού ενός σημαντικού ποσοστού επί των πάσης φύσεως εσόδων από ποινές και πρόστιμα για πάσης φύσεως παραβάσεις της νομοθεσίας, διαφθορά κλπ

Χρήσιμη, ομοίως, μπορεί να αποδειχθεί και η πρόβλεψη υπέρ του αποθεματικού νενός ποσοστού επί των καταλογισθέντων πρόσθετων ποσών φόρων, τελών κλπ.

Ειδικότερο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί με συνεκτίμηση και των αντίστοιχων ευρωπαϊκών πολιτικών, αποτελεί *η προταθείσα ενίσχυση του ασφαλιστικού αποθεματικού μέσω ειδικής εισφοράς επί του τζίρου των επιχειρήσεων.*

Συναφές ζήτημα υπήρξε στην Ιταλία, όπου *κατέληξαν στην επιβολή ειδικού φόρου επί των φορολογικών εσόδων (κερδών) της επιχείρησης, όχι, όμως, για το σύνολο του ασφαλιστικού συστήματος αλλά μόνον για τον φορέα ασφάλισης των ελεύθερων επαγγελματιών.*

Η Ιταλία (όπου ισχύει ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς για τους αυτοαπασχολούμενους) έχει καθιερώσει ασφαλιστικές εισφορές *ως ποσοστό των ετήσιων φορολογικών εσόδων της επιχείρησης* με βάση και την ηλικία του ασφαλιζόμενου (με μικρές αποκλίσεις για τους εμπόρους σε σχέση με τους βιοτέχνες).

Αναλυτικότερα:

- Για τους βιοτέχνες ηλικίας κάτω των 21 ετών: 14,2 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 15,2 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Για τους βιοτέχνες ηλικίας άνω των 21 ετών: 17,2 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 18,2 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Για τους εμπόρους ηλικίας κάτω των 21 ετών: 14,59 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 15,59 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.
- Για τους εμπόρους ηλικίας άνω των 21 ετών: 17,59 % για φορολογητέα έσοδα μέχρι 38.641 ευρώ και 18,59 % για φορολογητέα έσοδα μεταξύ 38.642 και 64.402 ευρώ.

Σε όλες τις περιπτώσεις ορίζεται ως *ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα το ποσόν των 13.133 ευρώ, ενώ υπάρχει και ανώτατο όριο φορολογητέων εσόδων* (64.402 ευρώ εφόσον η υπαγωγή στην ασφάλιση έγινε μέχρι 1.1.1996) που όμως αναπροσαρμόζεται ανάλογα με το χρόνο ένταξης στην ασφάλιση (ήδη έχει φθάσει στο ύψος των 84.049 ευρώ για όσους εντάχθηκαν στο σύστημα μετά το 2005).

Οι ιδιαιτερότητες του ιταλικού συστήματος εντοπίζονται στην υποχρεωτικότητα της ένταξης με βάση τα φορολογητέα έσοδα της επιχείρησης και η απαγόρευση οποιασδήποτε δυνατότητας επιλογής από τον ίδιο τον ασφαλιζόμενο αυτοαπασχολούμενο συγκεκριμένης κλίμακας ασφάλισης.

Ασφαλώς, δεν εισηγούμαι την εισαγωγή του ιταλικού συστήματος στη χώρα μας, οπωσδήποτε, όμως, το ιταλικό μοντέλο μπορεί να αποτελέσει πεδίο μελέτης και προβληματισμού και για την Ελλάδα (πάντοτε σε σχέση με τον ΟΑΕΕ).

Επισημαίνεται, ότι, μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη η αναλογιστική προσέγγιση εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών στο ύψος των ποσοστών των εισφορών αλλά και στη εισοδηματική βάση υπολογισμού των ποσοστών αυτών.

Εξάλλου, οι αναλογιστικές προσεγγίσεις πρέπει *να συνεκτιμούν και τη συμμετοχή του κρατικού προϋπολογισμού* στη χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης των αυτοαπασχολούμενων.

Η προσαρμογή στα ελληνικά δεδομένα μιάς παρόμοιας ρύθμισης δεν μπορεί να έχει γενικό χαρακτήρα, ούτε και να είναι μόνιμη. Το ζήτημα μπορεί να αντιμετωπισθεί στα πλαίσια εξειδικεύσεων προσωρινού χαρακτήρα (βλ. προηγούμενες ενότητες για τζίρο πιστωτικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων τυχερών παιχνιδιών κλπ).

Εξάλλου μια παρόμοια γενικού χαρακτήρα ρύθμιση προσκρούει στις σχετικές προβλέψεις της ΔΣΕ 102, ενώ αμφίβολη και συζητήσιμη είναι και η συνταγματικότητά της.

3. ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η αναλογική συμμετοχή των πιο πάνω πηγών στα αναμενόμενα συνολικά ετήσια έσοδα υπέρ του ασφαλιστικού αποθεματικού μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο επεξεργασίας και προβολής *πολλών εναλλακτικών συναφών σεναρίων*, αρκεί τα αναμενόμενα συνολικά, εξ εκάστου σεναρίου έσοδα, να είναι επαρκή για το σχηματισμό του αναγκαίου αποθεματικού.

Εξάλλου, ο πιο πάνω κατάλογος των νέων πηγών δεν είναι εξαντλητικός. Ο εμπλουτισμός του με την παράθεση και άλλων πηγών επιβάλλεται.

Προστίθεται, τέλος, ότι, θεωρητικώς, θα ήταν ορθότερος ο προηγούμενος ακριβέστερος προσδιορισμός του ύψους του μακροχρόνιου αναλογιστικού ελλείμματος του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και ο εν συνεχεία προσδιορισμός του ύψους της αναγκαίας ετήσιας ενίσχυσης του αποθεματικού του. Σε κάθε περίπτωση, όμως και με δεδομένη την έλλειψη ενός σαφούς σχετικού προσδιορισμού, *επιβάλλεται και προέχει η άμεση έναρξη της ενίσχυσης του αποθεματικού σε συνδυασμό και με την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και της ανασφάλιστης «μαύρης» εργασίας, με στόχο την επίσπευση της αποκατάστασης του ελλείποντος αποθεματικού του συστήματος.*

Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

➜ 9 Φεβρουαρίου 2010.

Συμμετοχή του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γιώργος Ρωμανιάς) σε ημερίδα του που διοργάνωσε το Υπουργείο Εργασίας με θέμα: *«Νέες πηγές χρηματοδότησης του ασφαλιστικού συστήματος».*

➜ 11 Φεβρουαρίου 2010.

Συμμετοχή του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Π. Λ. Ρυλμόν) σε ημερίδα που διοργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος με θέμα: *«Η Ελληνική Βιομηχανία προς την Οικονομία της Γνώσης».*

➜ 22 Φεβρουαρίου 2010.

Συμμετοχή του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Σ. Ρομπόλης) στη συνάντηση εργασίας του Συνηγόρου του Πολίτη, με θέμα: *«Προβλήματα στη χορήγηση του εφάπαξ βοηθήματος από το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων: Αιτίες και τρόποι επίλυσης».*

➜ 22-27 Φεβρουαρίου 2010.

Συμμετοχή του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Χρήστος Τριανταφύλλου), στην διοργάνωση ευρωπαϊκού συνδικαλιστικού σεμιναρίου, από το Ευρωπαϊκό Συνδικαλιστικό Ινστιτούτο (ETUI), με θέμα: *«Η μετά Λισσαβώνα Στρατηγική 2010-2020».* Στο σεμινάριο συμμετείχαν 5 συνδικαλιστικά στελέχη από τη ΓΣΕΕ.